

W tej części zawarto zarys informacji o sądach powszechnych w Luksemburgu.

Sądy powszechne – wprowadzenie

Zgodnie z konstytucją władzę sądowniczą sprawują sądy, które stosują przepisy i zarządzenia o charakterze ogólnym i lokalnym wyłącznie w takim zakresie, w jakim są one zgodne z ustawami.

Sądy powszechne

Sąd Najwyższy (Cour Supérieure de Justice)

Na szczycie hierarchii sądownictwa powszechnego znajduje się Sąd Najwyższy, w skład którego wchodzi **Sąd Kasacyjny** (Cour de Cassation) oraz **Sąd Apelacyjny** (Cour d'Appel), jak również **Prokuratura Generalna** (Parquet Général).

Sąd Kasacyjny rozpoznaje przede wszystkim sprawy o **stwierdzenie nieważności lub uchylenie** wyroków wydanych przez różne izby Sądu Apelacyjnego i sądy ostatniej instancji. W postępowaniu przed Sądem Kasacyjnym obowiązuje przymus adwokacki.

Sąd Apelacyjny rozpoznaje sprawy cywilne, gospodarcze i karne, jak również sprawy, które były rozpoznawane przez sądy pracy w obydwu okręgach sądowych kraju. W postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym obowiązuje przymus adwokacki, z wyjątkiem spraw karnych i spraw o zarządzenie środków tymczasowych (*référé*s). Izba karna Sądu Apelacyjnego rozpoznaje apelacje od wyroków wydziału karnego sądu okręgowego.

Sądy okręgowe (*tribunaux d'arrondissement*)

Terytorium Luksemburga podzielono na **dwa okręgi sądowe** (*arrondissements judiciaires*). W każdym z nich znajduje się siedziba sądu okręgowego – jedna w Luksemburgu, a druga w Diekirch.

Oba sądy okręgowe są podzielone – przy każdym sądzie okręgowym działa **prokuratura**, w skład której wchodzi prokurator krajowy (*Procureur d'Etat*) i asesory (*substituts*). **Sędziowie śledczy** (*juges d'instruction*) każdego z sądów okręgowych prowadzą śledztwa w sprawach o zbrodnie (*affaires criminelles*) i występki (*affaires correctionnelles*).

W sprawach cywilnych i gospodarczych sąd okręgowy jest **sądem powszechnym**, rozpoznającym wszystkie rodzaje spraw, dla których w wyraźny sposób nie zastrzeżono właściwości innego sądu z uwagi na charakter sprawy lub wartość przedmiotu sporu.

Jest on właściwy **ratione valoris** w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 15 000 euro.

Do **wyłącznej właściwości** sądu okręgowego należą sprawy, dla których – z uwagi na ich charakter – w ustawie w wyraźny sposób zastrzeżono właściwość tego sądu. Sąd okręgowy ma właściwość wyłączną w sprawach o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń wydanych przez sądy zagraniczne oraz aktów sporządzonych przez urzędy państw obcych. Sądy okręgowe rozpoznają również sprawy nieprocesowe, np. sprawy o przysposobienie, sprawy dotyczące opieki i kurateli, przyznania pełnej zdolności do czynności prawnych itd.

Sąd okręgowy rozpoznaje **apelacje** od wyroków wydanych w pierwszej instancji przez sądy pokoju, których siedziba znajduje się w okręgu sądu okręgowego. Powództwo przed sądem okręgowym wytacza się co do zasady w drodze doręczenia (*assignation*) stronie przeciwnej pisma wszczynającego postępowanie za pośrednictwem komornika sądowego.

Prezesa sądów okręgowych lub wyznaczeni w ich zastępstwie sędziowie rozpoznają wnioski o pilne zarządzenie środków tymczasowych – zarówno w sprawach cywilnych, jak i gospodarczych.

Sądy okręgowe sprawują wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych za pośrednictwem swoich **wydziałów karnych lub poprawczych** (*chambre criminelle ou correctionnelle*). Są one właściwe w sprawach o wszystkie występki (*délits*), czyli przestępstwa zagrożone karą poprawczą (*peine correctionnelle*), jak również czyny zakwalifikowane przez ustawę jako zbrodnie (*crimes*), które zostaną im przekazane do rozpoznania przez izbę doradczą sądu okręgowego (*Chambre du Conseil*) lub izbę doradczą Sądu Apelacyjnego. Oskarżeni mają obowiązek osobistego stawiennictwa przed sądem, chyba że czyn zabroniony zagrożony jest wyłącznie karą grzywny – wówczas mogą być reprezentowani przez ustanowionego w sprawie obrońcę.

Co do zasady w sprawach przed sądem okręgowym obowiązuje przymus adwokacki, jednak w przepisach określono pewne wyjątki – np. sprawy gospodarcze i sprawy o zarządzenie środków tymczasowych – w których strony mogą występować przed sądem osobiście.

Sądy pokoju (*justices de paix*)

W kraju działają **trzy sądy pokoju** (*justices de paix*): jeden w Luksemburgu, jeden w Esch-sur-Alzette (okręg sądowy Luksemburga) i jeden w Diekirch (okręg sądowy Diekirch).

Jeżeli chodzi o sprawy cywilne i gospodarcze, sądy pokoju rozpoznają wszystkie sprawy, dla których w przepisach nowego kodeksu postępowania cywilnego lub innych ustaw zastrzeżono ich właściwość. Sąd pokoju jest właściwy jako sąd **ostatniej instancji** w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 2 000 euro, oraz jako sąd **pierwszej instancji** w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 15 000 euro.

Jest on właściwy także w niektórych przypadkach szczególnych, jak np. zajęcie wynagrodzenia za pracę czy świadczenia emerytalnego lub rentowego, a także podział sum pochodzących z zajęcia na poczet zadłużenia, bez względu na kwotę zadłużenia.

Co do zasady postępowanie przed sądem pokoju wszczyna się w drodze doręczenia wezwania do stawienia się przed sądem (*citation*) za pośrednictwem komornika sądowego (*huissier de justice*). Niektóre sprawy wszczyna się przez złożenie w sekretariacie sądu (*greffe*) stosownego wniosku. Strony mogą występować przed sądem pokoju osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być adwokat, małżonek, krewny lub powinowaty w linii prostej, krewny lub powinowaty w linii bocznej do trzeciego stopnia włącznie, jak również osoby zajmujące się w sposób wyłączny prowadzeniem spraw strony lub jej przedsiębiorstwa.

W sprawach karnych sądy pokoju wykonują zadania **sądów policyjnych**. W tym charakterze rozpoznają one sprawy o wykroczenia zagrożone karą grzywny w wysokości od 25 do 250 euro, jak również sprawy o występki, które izba doradcza (*Chambre du Conseil*) przekazuje do rozpoznania sądom policyjnym. Rozpoznają one ponadto sprawy o wykroczenia zagrożone karami, których stawki przekraczają stawki kar nakładanych przez sądy policyjne, do których rozpoznawania są właściwe na mocy ustawy. Od wyroków wydawanych przez sądy policyjne zawsze można wnieść apelację. Termin na wniesienie **apelacji** wynosi czterdzieści dni od dnia ogłoszenia wyroku lub – jeżeli wydany wyrok jest wyrokiem zaocznym – od dnia jego doręczenia do rąk adresata lub na adres miejsca zamieszkania adresata. Apelację rozpoznaje sąd okręgowy.

Wszystkie sądy pokoju są właściwe do rozpoznawania sporów zbiorowych, a także sporów dotyczących umów o pracę i umów o staż. Środki zaskarżenia w takich sprawach wnosi się do Sądu Najwyższego.

Prawnicze bazy danych

Czy dostęp do tej bazy danych jest nieodpłatny?

Tak, dostęp do prawniczych baz danych jest **nieodpłatny**.

Krótki opis zawartości

Zob. strona internetowa [sądów powszechnych](#).

Zob. strona internetowa [sądów administracyjnych](#).

Powiązane strony

Ministerstwo Sprawiedliwości

Ostatnia aktualizacja: 05/05/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.